

Eerste Kamer der Staten-Generaal
Commissie voor Justitie
t.a.v. de heer R.H. van de Beeten, voorzitter
Postbus 20017
2500 EA Den Haag

Den Haag, 13 januari 2005

ons kenmerk: 6102-01-05

Betreft: Wetsvoorstel 29.441 inzake Bevoegdheden Vorderen Gegevens

Geachte heer Van de Beeten, geachte leden van de Commissie voor Justitie,

Er zijn weinig instellingen in democratische samenlevingen waarin het burgerlijk karakter van die samenlevingen zo duidelijk tot uitdrukking komt als de Openbare Bibliotheek. De Openbare Bibliotheek is van en voor de burgers en stelt hen belangeloos in staat, binnen de grenzen van de wet, informatie te verwerven en te gebruiken en zich een oordeel te vormen over de wereld om hen heen. Het openbare karakter van deze instelling is niet alleen van essentieel belang voor het functioneren van de democratische staat, maar is tegelijk een van de krachtigste expressiemiddelen van de idealen die aan die democratische staat ten grondslag liggen. Het bibliotheekwerk verricht zijn dienstverlening volgens internationale beginselen gerelateerd aan de mensenrechten van vrijheid van informatie en recht op bescherming van privacy, zoals o.a. door de Internationale vereniging IFLA (International Federation of Library Associations and Institutions) gevestigd in Den Haag, wordt aangegeven.

FOBID, de Federatie van Organisaties in het Bibliotheek-, Informatie- en Documentatiewezen, is dan ook ernstig bezorgd over de implicaties van het wetsontwerp 29.441 inzake Bevoegdheden Vorderen Gegevens voor het functioneren van de Openbare Bibliotheek en het bibliotheekwerk in het algemeen. Het is verbazingwekkend dat dit wetsontwerp tot nu toe in het openbare debat zo weinig aandacht heeft gekregen. FOBID constateert dat het wetsontwerp diep ingrijpt in de verhouding tussen de staat en haar onderdanen. Zelfs in de Openbare Bibliotheek is de burger bij aanvaarding van dit wetsontwerp niet meer veilig voor de ongevraagde en ongezochte bemoeienis van de staat. Dat druist in tegen de doelstelling van bibliotheken om gebruikers onbelemmerde toegang tot informatiebronnen te verschaffen, met waarborging van hun persoonlijke levenssfeer.

Uiteraard is FOBID niet blind voor de maatschappelijke context waarin dit wetsontwerp op uw agenda een plaats heeft gekregen. En ook FOBID erkent de verantwoordelijkheid van de overheid voor de openbare orde en de veiligheid. Dat rechtvaardigt echter naar ons oordeel niet een vrijwel onbeperkte bevoegdheid van de overheid om controle uit te oefenen op de informatieconsumptie van haar burgers – zelfs niet als die controle onder toezicht staat van het Openbaar Ministerie en/of de rechterlijke macht: in het verleden en elders in de wereld is dat allerminst een goede waarborg gebleken tegen onzorgvuldige uitoefening of zelfs misbruik van staatsmacht. Reden waarom vele bibliotheekorganisaties opkomen voor de rechten van burgers op informatieterrein.

Wij willen u daarom laten weten dat in onze ogen dit wetsontwerp een democratische samenleving als die waarvan wij denken deel uit te maken en die wij naar beste vermogen willen dienen, niet waardig is.

Wij hopen van harte dat tijdens de behandeling van het wetsontwerp in de Eerste Kamer de besluitvorming in de Tweede Kamer gecorrigeerd zal worden.

Met vriendelijke groet,

JE van der Putten
Voorzitter FOBID

